

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **Zahradní centrum, a.s.**
sídlem náměstí Svornosti 2573/6, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 499/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2022, č.j. JMK 131290/2022, sp.zn. S – JMK 108273/2022 OŽP-Sob,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Prvostupňovým rozhodnutím Městského úřadu Slavkov u Brna, odboru stavebního úřadu, územního plánování a životního prostředí, oddělení životního prostředí, ze dne 4.7.2022, č.j. SU/55367-21/14350-2020/Zou, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 20a odst. 1 písm. i) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (dále jen „zákon o ochraně ZPF“), který měl spáchat tím, že nesplnil stanovené podmínky ochrany zemědělského půdního fondu uvedené v závazném stanovisku ze dne 30.5.2017 vydaném pod č.j. SU/15561-17/4606-2017/Vaj, za což mu byla prvostupňovým správním orgánem uložena pokuta ve výši 400 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Žalobou napadeným rozhodnutím pak žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil co do výroku o vině a výroku o nákladech řízení. Výrok o trestu žalovaný změnil tak, že žalobci uložil pokutu ve výši 250 000 Kč.

II. Shrnutí procesního postojů žalobce

3. Žalobce je přesvědčen, že přestupek nespáchal. Žalovaný dle žalobce především vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť pouze na základě jediného důkazu dospěl k závěru, že převážná část ornice, která měla být dle závazného stanoviska rozprostřena na okolní pozemky, byla ponechána na mezideponii. Skutkové závěry uvedené v posudku, který si nechal vypracovat prvostupňový správní orgán a o nějž žalovaný opírá svoji argumentaci o spáchání přestupku, se žalobci jeví jako účelové, o čemž dle jeho názoru svědčí také to, že jeho závěry se pouze „předpokládají“ či je lze „nepřímo dovodit“. Na základě takového posudku dle žalobce nelze mít za prokázané, že se na mezideponii ornice stále nachází, jak mylně dovozuje žalovaný.
4. Přímo na pozemky, na nichž se nachází mezideponie, si žalobce nechal vypracovat znalecký posudek, který dle jeho názoru vyvrací závěry uvedené v posudku žalovaného; soudní znalec uzavřel, že na sporných pozemcích se nachází půda, která je nevhodná k účelu zúrodnění zemědělských půd. Znalecký posudek tedy dle žalobce prokazuje, že se na mezideponii ornice, která měla být dle závazného stanoviska rozprostřena na okolní pozemky, nenachází. Žalovaný k těmto závěrům ovšem nepřihlédl a ani neodstranil rozpor mezi oběma posudky přibráním revizního znalce, čímž porušil zásadu materiální pravdy.
5. Žalobce dále namítá podjatost pověřené úřední osoby, která dle jeho přesvědčení účelově krátila jeho práva tendenčními a nezákonnými požadavky, neboť vydávala podkladová stanoviska k nyní posuzované věci a následně i negativní závazné stanovisko v odvozeném správním řízení, ve kterém se žalobce snaží dodatečně povolit terénní úpravy na nyní projednávaných pozemcích. V tomto odvozeném správním řízení pověřená úřední osoba vydala nezákonné stanovisko, které bylo zrušeno nadřízeným správním orgánem, a současně na žalobce kladla požadavky, které příslušný správní orgán v posledních třech letech nepožadoval po žádném jiném žadateli o vydání stanoviska o odnětí půdy ze ZPF. Dle

žalobce se tedy jedná o osobu, o které lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj negativní poměr k žalobci takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, protože správní orgán postupoval nezákonně, když ji nevyloučil ze všech úkonů v řízení, které by mohly mít vliv na jeho výsledek.

6. Dalšího procesního pochybení se pak měl žalovaný dopustit nerespektováním řádného postupu při provádění dokazování svědeckou výpovědí. Žalovaný dle žalobce nerespektoval jeho právo na kontradiktorní vyslechnutí svědků, neboť žalobci neumožnil klást svědkům žádné otázky. Závěry, které pak správní orgán prvního stupně z provedených svědeckých výpovědí dovodil, jsou dle žalobce ryze účelové, neboť z protokolu není zřejmé, jaké byly svědkům položeny otázky, protože nelze znát, ke kterým skutkovým zjištěním by se měly jejich odpovědi vztahovat.
7. Žalovaný dle žalobce také porušil základní zásady při ukládání pokuty, neboť jednoznačně a přezkoumatelně neodůvodnil její snížení oproti prvostupňovému rozhodnutí a současně se řádně nezabýval osobními a majetkovými poměry žalobce, což způsobilo, že je žalobce nucen čelit pokutě, která pro něho může být značně likvidační.
8. Žalobce tedy navrhuje napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušit. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

9. Žalovaný setrvává na závěrech, na nichž je založeno napadené (i jemu předcházející prvostupňové) rozhodnutí, neboť žalobce uplatnil argumentaci shodnou s argumentací uplatněnou již v průběhu správního řízení, k níž se žalovaný v podrobnostech vyjádřil.
10. Ke konečné výši pokuty žalovaný dodává, že pokuta byla snížena na základě toho, že řízení je vedeno za šest dnů trvajícího přestupku a z pracovního deníku žalobce vyplynulo, že část ornice zřejmě byla v souladu se závazným stanoviskem rozprostřena na okolní pozemky. K argumentaci žalobce stran postupu správního orgánu prvního stupně v odvozeném správním řízení o dodatečném povolení terénních úprav žalovaný uvádí, že jde o námitky směřující proti odlišnému správnímu řízení, protože se k nim v nyní posuzované věci nebude vyjadřovat.
11. Žalovaný tedy navrhuje, aby zdejší soud žalobu zamítl. Na tomto procesním postoji také setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci

12. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“) a včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (především § 65, § 68, § 70 s.ř.s.). Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáváno v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Zdejší soud bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Zdejší soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností či vad předcházejícího správního řízení. Ve vztahu k této námitce zdejší soud vychází z toho, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (také) tehdy, nevypořádá-li se správní orgán s námitkami či návrhy účastníka správního řízení;

z odůvodnění správního rozhodnutí musí být mimo jiné zřejmé, z jakých důvodů správní orgán k námitkám či návrhům účastníka řízení nepřihlédl, případně proč považuje námitky za liché, a jaké skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů přitom musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit samotný obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. například usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19.2.2008, č.j. 7 Afs 212/2006-76). Vůbec není namístě institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztahovat jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny dílčí aspekty vznesené námitky. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17.1.2013, č.j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29.6.2017, č.j. 2 As 337/2016-64). Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud například v nálezu ze dne 12.2.2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (srov. také například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.3.2015, č.j. 9 As 221/2014-43).

14. Namítá-li žalobce nepřezkoumatelnost prvostupňového i druhostupňového rozhodnutí zejména proto, že správní orgány obou stupňů dostatečně řádně nezjistily skutkový stav věci a nezohlednily veškeré podklady, pak zdejší soud je naopak toho názoru, že kontext prvostupňového a napadeného rozhodnutí, z podstatné části přebírajícího pohled prvostupňového správního orgánu (byť se změnou výroku o správním trestu), především poskytuje zcela srozumitelné vyjádření nosných důvodů, pro které správní orgány obou stupňů shodně dospěly k závěru, že žalobce vytykaný přestupek spáchal, i zcela srozumitelné vyjádření pohledu žalovaného na podstatu argumentace žalobce. Závěr o spáchání přestupku žalovaný opřel především o provedené terénní šetření na místě, posudky opatřené správním orgánem prvního stupně i žalobcem, výslech svědků, pracovní deník žalobce a další listinné důkazy (zejména str. 3-6 a 9-11 napadeného rozhodnutí). Z kontextu celého odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný proti tvrzením žalobce postavil jasný a ucelený právní názor, který je podložen důkazy, jež mají oporu ve správním spisu. Z argumentace žalobce v průběhu správního řízení a z odůvodnění napadeného rozhodnutí podle zdejšího soudu jasně plyne, že na otázku spáchání přestupku, jehož se správní řízení týkalo, hledí žalobce a žalovaný odlišně, jasné jsou přitom i důvody pohledu žalovaného. V takové situaci lze bezpečně uzavřít, že závěry prezentované v napadeném rozhodnutí z hlediska požadavku na přezkoumatelnost obstojí.
15. Napadené rozhodnutí tedy deficitem přezkoumatelnosti v rozsahu žalobcovy argumentace netrpí. Zdejší soud neshledal ani jiné důvody nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
16. Pokud jde o zákonnost (věcnou správnost) napadeného rozhodnutí, klíčovou otázkou je, zda žalovaný postupoval správně (zákonně), když dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky uložené závazným stanoviskem tím, že přinejmenším část skryté ornice nerozprostřel na

k tomu určené pozemky (jak tvrdí žalovaný), či nikoli, neboť žalovaný k tomuto závěru dospěl na základě nezákonného procesního postupu a nedostatečně zjištěného skutkového stavu, protože se mu nepodařilo prokázat, že skrytá ornice nebyla v rozporu se závazným stanoviskem na okolní pozemky rozprostřena (jak tvrdí žalobce).

17. Podle § 20a odst. 1 písm. i) zákona o ochraně ZPF se právnická osoba dopustí přestupku tím, že nesplní některou z podmínek ochrany zemědělského půdního fondu stanovenou rozhodnutím vydaným na základě souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 10 odst. 1 zákona o ochraně ZPF, nebo rozhodnutím o souhlasu s odnětím podle § 21 zákona o ochraně ZPF.
18. Žalobce i žalovaný vycházejí z nesporné skutečnosti, že žalobci byla závazným stanoviskem uložena povinnost před zahájením stavebních prací provést skrývku ornice o celkovém objemu 3 000 m³, z níž 2 600 m³ nebude uloženo na deponii, nýbrž rozprostřeno na okolní pozemky, k čemuž mu byla stanovena lhůta do 30.9.2020. Zatímco žalovaný je přesvědčen, že 1 600 m³ skryté ornice nebylo žalobcem rozprostřeno na k tomu určené pozemky, žalobce tvrdí opak.
19. Správní orgán prvního stupně provedl dne 1.10.2020 terénní šetření na místě, kde si dle jeho tvrzení osvědčil, že z mezideponie byla odvezena pouze část skryté ornice, zatímco její převážná část (cca 1 500 m³) byla na mezideponii ponechána. Následně si správní orgán prvního stupně opatřil odborný posudek ze dne 2.8.2021 s názvem „Pedologický průzkum pozemků v k.ú. S. u B. (okres Vyškov) zaměřený na kontrolu realizace podmínek závazného stanoviska Městského úřadu Slavkov u Brna uloženého v rámci realizace stavby „Zahradní centrum“ (dále jen „odborný posudek“), jehož cílem bylo zjistit, zda byla skrytá ornice rozprostřena na k tomu určené pozemky, a to se závěrem, že na vyznačené pozemky nebyla provedena navážka skrytých humózních zemin a že se skrytá ornice patrně stále nachází na mezideponii. Žalobce si naproti tomu nechal vypracovat znalecký posudek ze dne 24.4.2022 s názvem „Terénní úpravy pozemků p.č. X, XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, k.ú. S. u B.: hodnocení způsobu provedení terénních úprav a kvality deponovaných zemin“ (dále jen „znalecký posudek“), který naopak uzavírá, že materiál nacházející se deponii je nevhodný k účelu zúrodnění zemědělských půd.
20. Podle zdejšího soudu především platí, že rozhodnutí správního orgánu o spáchání přestupku podle § 20a odst. 1 písm. i) zákona o ochraně ZPF tím, že nebyly splněny stanovené podmínky ochrany zemědělského půdního fondu spočívající v povinnosti rozprostřít skrytou ornici na pozemky k tomu určené, musí být založeno na důkazu, že skrytá ornice (přínejmenším její část) nebyla rozprostřena na pozemky k tomu určené, nikoli na důkazu, z něhož by muselo najisto vyplývat, kde skrytá ornice ve skutečnosti rozprostřena byla.
21. V rámci správního řízení i v řízení před zdejším soudem žalobce i žalovaný dlouze polemizují o závěrech plynoucích z obou posudků, přičemž za klíčovou považují otázku, zda skrytá ornice o celkovém objemu 1 600 m³ byla žalobcem skutečně ponechána na mezideponii, či nikoli. Ačkoli zodpovězení této otázky žalobce i žalovaný přikládají značný (téměř rozhodující) význam, podle zdejšího soudu je pro nyní posuzovanou věc podstatná jiná otázka. Odborný posudek opatřený správním orgánem prvního stupně byl vypracován na základě vzorků odebraných z místa mezideponie a z pozemků, na které měla být dle závazného stanoviska skrytá ornice rozprostřena, zatímco znalecký posudek předložený

žalobcem byl vypracován na základě analýzy půdy na pozemcích, na kterých se ornice nacházela původně (před terénními úpravami, vydáním závazného stanoviska a jejím skrytím), a na pozemcích, na nichž se nachází mezideponie. Jediným průsečíkem mezi oběma posudky jsou tak sporné parcely č. XE, XG a XH, na nichž se nachází mezideponie.

22. Je pravdou, že správní orgány obou stupňů byly v průběhu přestupkového řízení zatíženy důkazním břemenem o spáchání přestupku, neboť obviněný (žalobce) není povinen se hájit, resp. není povinen uvádět na svoji obhajobu jakákoliv tvrzení, ani o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy (srov. například usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14.1.2014, č.j. 5 As 126/2011-68), avšak důkazní břemeno správních orgánů obou stupňů se v nyní posuzované věci vztahuje výlučně k prokázání skutečnosti, že žalobce nesplnil podmínky stanovené závazným stanoviskem. Zcela zjednodušeně, úkolem správních orgánů obou stupňů nebylo prokázat, že se skrytá ornice (či její část) stále nachází na mezideponii (či kdekoli jinde), nýbrž že se nenachází na pozemcích, které pro její rozprostření byly určeny závazným stanoviskem. Veškerá argumentace žalobce i žalovaného stran (ne)ponechání skryté ornice o objemu 1 600 m³ na mezideponii, jakož i rozpor této skutečnosti v obou předložených posudcích, jsou proto podle zdejšího soudu pro podstatu vytýkaného přestupku nepodstatné, je-li prokázáno, že skrytá ornice (či její část) se nenachází na pozemcích, které pro její rozprostření byly určeny závazným stanoviskem. Neprokázání skutečnosti (či nejasnost o tom), že se skrytá ornice nachází na mezideponii, ještě neznamená, že se skrytá ornice nachází tam, kde se nacházet měla, tj. na pozemcích, které pro její rozprostření byly určeny závazným stanoviskem.
23. Z důvodu zahájení stavebních prací byla předmětná ornice patrně (na základě údajů uvedených v pracovním deníku žalobce) skryta dne 15.11.2019, terénní šetření bylo správním orgánem prvního stupně provedeno dne 1.10.2020 (den po uplynutí lhůty k rozprostření ornice), pedologický průzkum sloužící jako podklad odborného posudku byl proveden dne 5.5.2021 a vzorky pro zpracování znaleckého posudku byly odebrány dne 29.3.2022. Ode dne terénního šetření správního orgánu prvního stupně, během kterého měl zjistit, že se převážná část skryté ornice stále nachází na mezideponii, až do dne vydání znaleckého posudku uplynulo celkem 544 dní (téměř 1 rok a 6 měsíců). Mezi provedením pedologického průzkumu dne 5.5.2021 a odebráním vzorků pro vypracování znaleckého posudku dne 29.3.2022 pak uplynulo celkem 328 dní (téměř 11 měsíců). Během této doby sice skrytá ornice o objemu 1 600 m³ mohla být žalobcem skutečně ponechána na mezideponii (jak tvrdí žalovaný), avšak současně mohla být v mezidobí jednotlivých (shora rekapitulovaných) úkonů žalobcem přemístěna (eventuálně různě přemísťována), prodána či dále jinak využita. Z tohoto důvodu také zdejší soud považuje za zjevně neúčelné a dokonce nemožné, aby žalovaný prokazoval, na jakém místě se skrytá ornice o objemu 1 600 m³ fakticky nachází.
24. Ve vztahu ke skutkové otázce, zda žalobce skrytou ornou půdu o celkovém objemu 2 600 m³ (ne)rozprostřel na k tomu určené pozemky, byl vypracován odborný posudek, který mimo pozemků, na nichž se nachází mezideponie, posuzoval výskyt skryté humózní zeminy také na pozemcích, na které měla být žalobcem skrytá ornice dle závazného stanoviska rozprostřena. V závěrech odborného posudku stran pozemků určených pro rozprostření skryté ornice je uvedeno, že „[p]růzkum pozemků určených pro uložení ornice lokalizovaných jižně od silnice neidentifikoval navýšení jejich přirozené mocnosti humózních zemin“ a u

pozemků lokalizovaných severně od silnice pak lze „*shodně předpokládat, že ani zde nebyla provedena navážka skrytých humózních zemin*“. Podle zdejšího soudu jde o závěry, které ve svém souhrnu působí zcela věrohodně, jsou podloženy terénním šetřením na místě, osmi umístěnými sondami, odebranými vzorky půdy, fotografiemi a detailním popisem rozmístění sond i analýzy odebraných vzorků.

25. Protože znalecký posudek předložený žalobcem se dotčenými pozemky vůbec nezabývá, není způsobilý citované závěry odborného posudku zpochybnit. To může potenciálně činit toliko vůči ponechání skryté ornice na mezideponii, což však není pro nyní posuzovanou věc rozhodné.
26. Žalobce (nad rámec argumentace k otázce ponechání ornice na mezideponii) zpochybňuje způsob provedení odborného posudku. Tvrdí, že průzkum na pozemcích určených k rozprostření skryté ornice byl proveden pouze do hloubky 0,8 m, což je těsně v rozmezí zjištěné ornice (0,6 m), ačkoli se na dotčených pozemcích běžně zemědělsky hospodaří, čímž dochází k soustavné změně a promísení vrstev ornice. Aniž by zdejší soud popíral možnost, že v rozhodném období došlo k promísení vrstev ornice, vpichované sondy umožnily popsat půdní profil v některých případech až do hloubky 2 m (str. 14 odborného posudku), v případech zbylých pak z odborného posudku nikterak neplyne (zejména na základě přiložených fotografií a popsání postupu), že by sondy byly umísťovány příliš blízko půdního povrchu způsobem, kterým by nebylo možné spolehlivě zjistit přítomnost skrytých humózních zemin i přes případné mísení jednotlivých vrstev ornice. Žádné konkrétní tvrzení či podklady, z nichž by vyplývala nespolehlivost či neobvyklost způsobu vpichování sond na dotčených pozemcích, a tudíž ve výsledku neodbornost postupů směřujících k vypracování odborného posudku, a tedy i závěrů odborného posudku, přitom žalobce nepředložil ani ve správním řízení, ani v řízení před zdejším soudem.
27. Stejnou optikou pak zdejší soud nahlíží i na argumentaci žalobce stran nepřesvědčivosti závěrů obsažených v posudku, které dovozuje užitím slovních spojení „lze předpokládat“ a „lze nepřímou dovést“, neboť jejich samotné užití v odborném posudku za situace, kdy jsou jeho závěry podloženy konkrétními důkazy (vpichovanými sondami, fotografiemi, odebranými vzorky apod.) bez dalšího (aniž by žalobce předložil konkrétní důkazy zpochybňující jejich správnost) nezakládá jejich neprůkaznost či účelovost, jak dovozuje žalobce.
28. Závěr, že se přinejmenším část skryté ornice nenachází na pozemcích k jejímu rozprostření určených, ostatně podporují i údaje z pracovního deníku žalobce, ve kterém je ke dni „1.15.2019“ (v kontextu zbylých záznamů jde zjevně o datum 1.12.2019) uveden záznam, že na mezideponii byla dočasně uložena ornice o celkovém objemu 2 000 m³. Další přesuny ornice jsou v pracovním deníku zaznamenány ke dni 5.1.2020 o objemu 1 000 m³, což by znamenalo, že na mezideponii zůstalo uložených 1 000 m³ ornice. V období od 1.7.2020 do 14.7.2020 pak podle pracovního deníku došlo k přesunu skryté ornice o objemu 400 m³, z čehož plyne, že ke dni 14.7.2020 na mezideponii zůstalo 600 m³ ornice. V pracovním deníku ovšem následuje záznam ze dne 15.7.2020, který je současně záznamem posledním, v němž je uvedeno, že na mezideponii zůstalo celkem 1 600 m³ skryté ornice, tedy o 1 000 m³ více než bylo uvedeno v předchozích záznamech. K rozporu v jednotlivých záznamech v pracovním deníku se přitom žalobce nevyjádřil ani v průběhu správního řízení, ani v řízení před zdejším soudem. Bez ohledu na to, zda by zdejší soud vycházel z předchozích záznamů

indikujících, že na mezideponii zůstalo „pouze“ 600 m³ skryté ornice, či ze záznamu posledního, který naopak uvádí, že na mezideponii zůstalo 1 600 m³ ornice, závěr by byl v obou situacích stejný, tj. že část ornice nebyla žalobcem v rozporu se závazným stanoviskem rozprostřena na pozemky k tomu určené.

29. Namítá-li dále žalobce, že se správní orgán prvního stupně dopustil procesního pochybení tím, že nerespektoval právo žalobce na kontradiktorní vyslechnutí klíčového svědka, jde rovněž o námitku lichou. Z protokolu o ústním jednání ze dne 16.3.2022 je patrné, že se na jednání dostavil zástupce žalobce, který plně odkázal na svá předchozí vyjádření, aniž by předkládal nové skutečnosti o vytýkaném přestupku, což do protokolu také potvrdil svým podpisem (str. 2 protokolu). Z ničeho pak neplyne, že by správní orgán prvního stupně žalobci odmítl (znemožnil) klíčového svědka vyslechnout, nadto žádnou takovou skutečnost žalobce (resp. jeho zástupce) neuvedl ani do protokolu o ústním jednání. U svědeckých výpovědi lze přitom zásadu kontradiktornosti vykládat jako právo být přítomen výsledku a vyjádřit se k obsahu svědeckých výpovědí, v čemž dle obsahu správního spisu nebylo žalobci správním orgánem prvního stupně nikterak bráněno. Z práva žalobce vyjádřit se k obsahu svědeckých výpovědí nelze dovozovat povinnost správního orgánu jej k takovému postupu přesvědčovat.
30. Závěry dovozené z ústního jednání správním orgánem prvního stupně, které jsou dle žalobce založeny pouze na dedukcích a úvahách správního orgánu, pak zdejší soud nepovažuje pro nyní posuzovaný spor za relevantní, neboť mají vypovídat toliko o skutečnosti, zda se skrytá ornice nachází na mezideponii, či nikoli (jejich předmětem nejsou pozemky určené pro rozprostření ornice). V tomto směru však zdejší soud dává za pravdu žalobci, že závěry správního orgánu prvního stupně o jednoznačném umístění skryté ornice na mezideponii, které na základě svědeckých výpovědí učinil, působí spíše nepřesvědčivě až účelově. Z protokolu o ústním jednání není patrné, na které otázky svědci odpovídají, pročez není zřejmé, k jakým skutečnostem se jejich výpovědi váží. Pouze na základě odpovědí „*[p]ozemek ve (sic!) našem vlastnictví je v původním stavu*“ (str. 4 protokolu) a „*[j]á jsem s úpravami souhlasil a nemám s tím žádný problém*“ (str. 5 protokolu) zjevně nelze učinit závěr, že se skrytá ornice na mezideponii nachází. Ke každému takto „jednoznačnému“ závěru o umístění skryté ornice na mezideponii by bylo možno přinést potenciální otázku, jež by význam citovaných odpovědí zcela přeměnila. Ve světle shora uvedeného přesvědčení zdejšího soudu, že otázka (ne)umístění skryté ornice na mezideponii není pro předmět tohoto sporu rozhodnou, tedy v situaci, kdy nejde o podstatný důkaz, na jehož základě žalovaný závěr o spáchání přestupku učinil, nejde o takové pochybení správního orgánu, které by zakládalo nezákonnost napadeného rozhodnutí.
31. Za důvodné zdejší soud nepokládá argumenty žalobce týkající se tvrzené podjatosti pověřené úřední osoby. Podle § 14 odst. 1 správního řádu je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla jeho výsledek ovlivnit. Z argumentace uplatněné v žalobě vyplývá, že hlavním důvodem, pro který žalobce spatřuje podjatost úřední osoby, je její podíl na rozhodování nejen v nyní posuzované věci, nýbrž také v odvozeném správním řízení o dodatečném povolení terénních úprav. Tuto okolnost však zdejší soud nepovažuje za způsobitou zavdat důvodné pochybnosti o existenci podjatosti úřední osoby ve

smyslu § 14 odst. 1 správního řádu, neboť žalobcem vylicené skutečnosti o průběhu odvozeného správního řízení nevypovídají o tom, že by úřední osoba měla s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku nyní projednávaného řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti (srov. obdobně například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.6.2022, č.j. 4 As 437/2021-37).

32. Případné vady odvozeného správního řízení, kterými žalobce argumentuje a kterých se úřední osoba měla dle jeho tvrzení dopustit, nevedou samy o sobě k závěru o podjatosti úřední osoby v situaci, kdy správní orgány svůj postup odůvodnily a v řízení nevyšla najevo žádná skutečnost nasvědčující tomu, že by jejich postup a způsob rozhodnutí ve věci byl zájmem úředních osob na výsledku řízení (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.10.2018, č.j. 4 As 225/2018-45). Vyдалa-li pak úřední osoba v odvozeném správním řízení nezákonné rozhodnutí, slouží k nápravě tohoto stavu primárně opravné prostředky ve správním řízení, potažmo žaloba ve správním soudnictví. Tuto situaci však nelze automaticky řešit za použití institutu vyloučení úřední osoby, neboť ten se vztahuje pouze na případy, v nichž byl dán důvodný předpoklad jejího zájmu na výsledku řízení prokázáním relevantního poměru k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.2.2015, č.j. 7 As 261/2014-42).
33. V nyní posuzované věci žalovaný o námitce žalobce procesně předepsaným postupem rozhodl a dospěl k závěru, že nebyly zjištěny důvody podjatosti na straně úřední osoby. Rozhodnutí je odůvodněno přezkoumatelným způsobem (str. 12 a 13 napadeného rozhodnutí).
34. Tvrdí-li dále žalobce, že není jednoznačně a přezkoumatelně stanoveno, jakým způsobem byla v napadeném rozhodnutí vypočtena pokuta a že se žalovaný nezabýval osobními a majetkovými poměry žalobce, lze naopak konstatovat, že žalovaný dostatečně konkrétním způsobem zdůvodnil konečnou výši pokuty, jakož i důvody jejího snížení oproti prvostupňovému rozhodnutí (str. 13 a 14 napadeného rozhodnutí). Pokuta uložená žalobci za přestupek dle § 20a odst. 1 písm. i) zákona o ochraně ZPF v celkové výši 250 000 Kč se pohybuje na spodní hranici zákonné sazby, neboť žalovaný byl za vytýkaný přestupek žalobci oprávněn uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč, protože ji nelze bez konkrétních tvrzení a podkladů (automaticky) považovat za nepřiměřeně vysokou. O přiměřenosti uložené pokuty ostatně vypovídá i postup žalobce, který v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě sice v obecné rovině argumentoval likvidační povahou uložené pokuty, avšak na výzvu zdejšího soudu k doložení výsledků hospodaření za rok 2022 nikterak nereagoval. Z ničeho tedy nelze dovodit, že by uložená pokuta byla ve vztahu k majetkovým a osobním poměrům žalobce nepřiměřená, resp. likvidační.
35. Zdejší soud tedy v nosných ohledech zcela sdílí závěry žalovaného. Žalovaný podle zdejšího soudu aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak v mezích uplatněných žalobních bodů neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil ani žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Proto zdejší soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

36. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Úspěšný byl žalovaný, tomu však podle obsahu soudního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto bylo rozhodnuto, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 9. listopadu 2023

David Raus v.r.
předseda senátu